

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور

برنجی سنه : ایکینجی جلد

نومرو : ۱۹

۲۰ کانون ثانی ۳۳۸

زورنگاهی

مولیرک Le Mariage Forcé عنوانی اثرشده
نفل ایدلمشیر

احمد رفیعی یاشا

۱۳۰۷-۱۲۳۳

مولیرک

۱۶۷۳-۱۶۲۲

اشخاص

کاتب مستجب چلی	پرری عوض آغا
حکیم ثانی	خواجه استاد ثانی
اوغلی کوچوک آغا	خانهدادن بویوک آغا
ایکی چنکانه قاریسی	قیزی زیبا نایم
زیبا خانمک اوشانی	پاشالو خسرو بک

برنجی مجلس

عوض آغا — بن شمدی کاروم ها اوه بوجه باقک، اطراف کوزه دک. اگر بریسی باره کتیره جاک اولورسه چابوق بی مستجب چلیده بولوک. بوق باره ایستکه کلن اولورسه طشره چیقدی، اقسامه داق گاز دیو ویرک.

مستجب چلی — اوخ! جام نه غافلانه نئییه! عوض آغا — های امان! مستجب چلی نه کوزل راست کادی، بن سزک آباغکزه وارپورد.

مستجب چلی — خیر اوله! افندم. بیچون زحم بیوررسکزه؟

عوض آغا — آه جام مستجب چلی! باشمده بر درد وار، سزه آتی آکادوب طانشیق ایده جکم. سزدن رجا ایدوبده بر عقل اوکره نه جکم.

مستجب چلی — افندم باشم اوستنه نم التصادف تام بوراچنده آسوده محبت ایدرز.

عوض آغا — ای جام اوله ایسه بشلاری جیقارلم. راحت سولشم. بکا برپاشلویه ایش تکلیف ایدیورلر. دوستلره طانشه زدن ایش کورمامسی بک ایدور.

مستجب چلی — افندم ائن دوست ایچنده دعاییه رغبت بیورمکزه منون اولدم. جانه منت، بکا هر نه ایسه افاده بیورکز باقلم.

عوض آغا — اما جام مستجب چلی، پشین سزه برشی یالواریم. شوبکا مدارا ایتیه سزه، مان درو. نکزده کنی طوس طوغری، تاس تمام بکا اولدینی کی سولیک.

مستجب چلی — افندم مادامکه بویه استک بیوررسکزه. ارتق رأی عاجزانه می عیان بیان سولیم.

عوض آغا — امان مستجب چلی! دوستلقده سوزی ترغیزجه سولیدی ویرمه مکندده دها فنا، مذموم شی کوردم!

باقیم: شوابک ابتدا بزآشنا اولدیمزده سن شریفکزه نرله باغ اولوردی؟
عوض آغا — اه اول زمان یکریمی باشنده وار یوغ ایدم.

مستجب چلی — ای پروسه ده برابر قاچ سنه اوتوردق؟

عوض آغا — سکز.

مستجب چلی — آندن شامه کیدوب نه قادار کزدیکز؟

عوض آغا — بدی بیل.

مستجب چلی — ای صوکره مصر کچدیککزه؟
عوض آغا — بش بیقی بیل قادار.

مستجب چلی — بورایه عودتکزه نه قادار اولدی؟
عوض آغا — الی ایکیده دوندم.

مستجب چلی — الی ایکیدن آلتش درده طم اون ایکی سنه اولوز. بشده مصرده اون بدی اولور. شامده بدی داهال یکریمی دوت ایدر.

سکزده پروسه ده برک اولدیمز اوتوز ایکی سنه ایدر. ایلک الفتز آواننده اولان یکریمی ایله ایشته الی ایکی ایدر. تاس تمام سن شریفکزه کندی

افرار کزله الی ایکنجی ویاخود الی اوچجی ساله واصل دیمکدر.

عوض آغا — کم! کم! غمی! نه مناسبت! یا کاشکزه وار، بو اولیه جق لقیردی!

مستجب چلی — آئی افندم، ایشته طوغری حسابی میدانده، ایشته کندی افرارکز! بناء علیه سزه دوستانه وخالصانه وعدم وفتنجه دهی ویرم که تأهل بیقی سزک اصلا خرجکزه دکدر. کنجلر بیله بوکاری ایوجه دوشونه دیکه طوعامالی. هاه سز

یاشنده اولان ذوات هیچ یاشنه وارنامالی، اصلا خیاله کتورمه می چونکه دلیلک الک بیوک اولنکدر، دیمشیر ایسه آرتق اول دلیلی غفلانه جفزه وقتده

مستجب چلی — اوله در افندم، حقکزه وار. عوض آغا — آه، زمانه ده اوله خالص دوست برده؟

مستجب چلی — طوغری سیده بودر، سلطانم!

عوض آغا — اوله ایسه قوزوم مستجب چلی، بکاسوز ویریکزه، کوکله کزه کافی طوغری بیلدیریکزه.

مستجب چلی — بکی افندم، بوغک بورچی اولسون. سزه سوز ویرم.

عوض آغا — اما جام مستجب چلی اولادکزه باشی ایچون بریمین ایدک، برآند ایچک.

مستجب چلی — بکی افندم، دوست عشقنه قسم اولسون. مراق ایتیکزه، غلامک کسدیکنی طوغریجه سولیم. سزهمان ایشکیزی آکلادک بکا.

عوض آغا — ایکی کوزم مستجب چلی مجبا بن اوله نسیم ناسل اولور، ایو ایدرمی؟

مستجب چلی — کیم، سزی؟

عوض آغا — اوت اوز واحد بن کندی اوله نک ایتیم. بوکا نه بیوررسکزه، سز نه مناسب کورورسکزه؟

مستجب چلی — افندم، سزدن ابتدا برشی سورارم، برکوشی آکلادی ایتیم، جواب ویریلوب متاب اوله. سن شریفکزه مجبانه سورلده در؟

عوض آغا — بتمی؟

مستجب چلی — اوت افندم. سزک سن شریفکزه؟

عوض آغا — ایمان نه بیلهیم بن، اما کوجم قوم هپ برنده. حمد اولسون برا کسیم بوق.

مستجب چلی — افندم تقریباً اوز سیه بیله تخمین اولسون سن شریفکزی شوله بیله میسکزه؟

عوض آغا — خایر جام بیام. آدمک عقلی یاشنده می اولور یا؟ باش افریدی نه دیمک!

مستجب چلی — افندم بنده کزه بریوریکزه

ایشله مک نه آشیری مجنونلر اولور ونه قادار نایجاناروا کورورور ، سز نخیل بووریکز . حاصل بن فکری بو باده صافیه مام . سزه نغزه سويلرم . تاهلی قورمکزی ابدالاباد بصیحت ایتم . هاوغریسی بوساعته قادار آزاده دورونده شمدین کروا آغیر زنجیری کردنه صالقمده سزه کوله چکم کایور .

عوض آغا — بنده سزه دیم که اولمکی قوردم ، نینلوب غم ایتدم . قیزایسته دم . صانکه بندن نیه کوله چک کلسون ؟ یا آله چم تیزی بیاسه کز تهریقه هیچ بر قالااز .

مستجب چایی — یا ، اوله یی افندیم ؟ بو باشقه لهریدی . سز بکا اوله دیدیکز سلطان .

عوض آغا — قیزی پک بکندیم ، ایچرم سودی ، کوکام ایصندی .

مستجب چایی — یا ، کوکاکیزی ایصندی ؟ آرتق درون دلدن محبتلر اولمش دیمک .

عوض آغا — یا محبتلر اولدی ! همده باباسندن ایستهدم .

مستجب چایی — وای هان ایسته دیکر ها ! عوض آغا — های های ! سوزده ویردم ، بو آقشام نکاح اولاجق .

مستجب چایی — یا افندیم اوله یی ! ای آرتق بن بر دیبه چکم یوق ، هان عقد ایدیوریکز ، دوکونلر ایتمکه باقیک افندیم .

عوض آغا — یا ظاهر ! بن ایتدیکم نیتدن دوزیمیم یا ! آ مستجب چایی بن اولمکندن فراغت ایده چک قبالده می آدام ؟ یاش محی برپانه قالسون :

بزم ایشک اصلنه باقم . اوتوز باشنده اولانلری بن کبی ترونازه کوروریمسکز ؟ بن قادار کوی می وار ؟

وجودمک تندرستلکی می ، حرکاتی اولمکندن آزاددی ؟ بوقسه یورویوب ، قوشمه بنده مجال می یوق ؟ عربیه می احتیاج وار ؟ دستکریه می منت ؟

دیشلرمی تمام دکل ، باقیکز ، بوقسه کونده اوچ کره طاماحده می قصور ایدرم ؟ عیبا بن کبی برکیسه ده بویه دیمرمده وارمی ؟ جانم باقیکز ! اوه ! اوف !

او هو ! هم ! نه بوورورسکز ؟

مستجب چایی — جام افندیم ! حقکز وار . بن پاکش وارشم . انسان بویا ، خطا اولور . سز هان اصابت بوورورسکز . اولنوب دوکونلریاییک .

عوض آغا — اوایسی کوکام ایسته مندی اما شمدی قوی سیدلر وارکه اولنکی اقتضا ایتدی .

برکوزل اهلم اولوب بکا باقار ، خدمته پروانه کبی دوزر ، یورولسه م اوغوشدورور ، آرقمی اوغو .

شدورور ، آرقمی قاشور ، اما بو ذوقلردن باشقه شونی قورورورمکه بویه بکار قالسم بزم سلاله من دنیادن کپاور ؟ عرضار خاندانی سوزر . حالوکه او

بارق اولورسم ایش باشقه دلو سوکر . اطرافده بندن چقمه برطاقم کوچیک مخلوقلر نیشوب نفسی

آزاده آیتا کبی کورورم ، کویا آنلرک وجودنده یته کندیم یاشارم ! او نه صفادرکه اومینی مینی چهره لر

الماتک یاریسی کبی بکا بکزرلر . اولکده ایچنده . خارکور ایدرلر . بن کلدیکده « بابا ! بابا ! » دیو بکا طیرماتوب اوزمه چیقارلر . آمان شمدی بیه دیدیکم اولمش کبی ، بش آنیسی ده اطرافده دوزر دولاشیر صانوبده حظلوردم .

مستجب چایی — واقعا افندیم ، بوندن لدنلی برشی برقدرد . هان اولنمکه باقیک .

عوض آغا — یا کر چکندی بکا بو اوکودی ایدرسکز ؟

مستجب چایی — ظاهر افندیم ، بوندن ای نه اوله یور ؟

عوض آغا — بنده کر چکدن منون اولورم . سز خاص دوست کبی بکا اوکود ویردیککیزی آکلارم .

مستجب چایی — ای افندیم ! آله چکیز کیمدر ؟ عوض آغا — زیبا خانم .

مستجب چایی — شو ظریف ، بوصمه زیبا خانمی ؟

عوض آغا — اوت .

مستجب چایی — قی شو مچسز ، قیلنجسز کزمن کوچک آغانک همیره می می ؟

عوض آغا — تا کندسی .

مستجب چایی — ماشاالله فرق بر کره ! نعوذ بالله !

عوض آغا — نه بوورورسکز ؟

مستجب چایی — آمان افندیم ، بولنر کلپیر چابوقاق طوریموب دوکونی ایدک .

عوض آغا — آتی بکندیکه ای ایتهمش می می یا ؟

مستجب چایی — نه دیمک افندیم ، بونه مناسب اوله مک اوله چق ، هان بجاله طونوکز .

عوض آغا — کوزم نوری مستجب چایی ! سوزکز بن منون ایدر ، رأی ورمکه همتکزدن متشکرم . لطفکزدن هجوم ، آقشام سزی جمعته دعوت ایدرم .

مستجب چایی — قصور ایتم کایرم افندیم . برواروب نغزه کیده می ، ولیمه کزه حرمت اولسون .

عوض آغا — صفا کلدیکز سلطانم !

مستجب چایی — بوپوک آغانک کنج قیزی ! زیبا خانم ابله حاجی عوض آغا ! یاش الی اوچه بالغ ! واه کیدی خیری ایش ، وه ! های کیدی عاتلانه تاهل !

هم کیدر ، هم تکرار ایدر .

عوض آغا — بو بر خیری نکاحدر ، هرکه فرح وبرور ، کیمه سوباسم کولور . اوج نه موطلو آدمشم ، ایسته بوکا چوق حظ ایتدم .

ایکنجی مجلس

زیباخانم — اوغلان اوکنه باق . اوله سفتوب اوینامه آنکی کوزل قالدیر .

عوض آغا — امان ! ایسته کوکک صاحبی

کلور ! بونه ملاحت ، نه لطافت ، امان ، نه رفتار ، نه اندام ! بوکا کوزی ایلشوبده اولنمکه یلته بندنه عیبا آدمیدر ؟ اوغورلر اولسون ، سلطانم ! تشریفلر بویه نره می ؟ ای عشو بهازم ! آ سوکیلی نشانوسنک عزیز یاووقلوسی .

زیبا خانم — شونی بونی آله چقیدم .

عوض آغا — آ دلیر رعنم ! بزه سکاوبکا بوندن سوکره نه سعادندرکه شکلیف وتکافسز برده

اوله چقز . بن حلام اوله چکسک ، آه ! اوکوزلم سحارکوز چکزرلر ! آه ! اوکوجوک دافروز برنجیز !

اسلانیله دافلر . اودلاشوب قولاقار ، باق شوکوکچولک فشان چکبه ! باق شوترنج همه ! باق شو . . .

آه افندیم ! سنی سوهن سکا قوربان اولسون ! ای بکا واردیفنه خوشلا بورمیسین ، آچکرک فرخی ؟

زیبا خانم — اینانکیز آغا که پک منون اولدم ، زبرا بابامک سرتلکی بنی شیمیده دکن دنیانک

اک چکیلدن صیقینتسینده طوندی . بیلمم ، بجه زماندرکه آمان زمان ویرمه مسندن ، بر نفس آلدبرماسندن جاته طافی ایتدی . صبرم چاک اولدی

واذا وجفایه بنده مجال ونحمل قالدی . آنک النده باغی اسیر قالدیمدن آرتق مضطرب اولوب یوزکره

ارزو ایتدمکه ایتدن بنی قورناروب براره ویره ، بنده کندی دیکلمه هر ییلدیکمی یایغه مقتدر اولام ،

انی قونی جوانلقمه طویام . هله حمد اولسون ، سز بوثرامه وسیله اولوب چقه کلدیکز . بوندن کیرو

آنچق صنا و ذوق ایتمکه ، اکلمجه آرامه حاضر لایوردم . عهدم اولسون که ، کیمش ایامک آجیسی چقاریم .

سز ادیب و ظریف آدمسکز . یاشایوب خوش کیمک ندر بیلورسکز . برلکده حسن زندگانی ایدمجه کزه

شبهه ایتم . سز ، اوله قاریلر بنی اوغاجی کبی شهاده قاپاغسی قوران قوجهلردن اولزسکز . طوغریسی

اقرار ایدم ، بن اوله زوری چکم ، برلظه یالکیز قالسم برتاسا ، برقساوت باصارکه آکلادهم

بن قونوشمه می ، اوپونی ، جعینلری ، ضیافتلری ، سیرلری ، حاصلی اکلمجه لری ، بونون سه وهرم .

عارفه تعریف حاجت دکل ، سز بن مزاجده برعیاله مالاک اولقدن البته شاد اولورسکز ، هیچ نراغمز ،

دهدی قودیز اولز . سزک برایشکزه قاریشوب مانع اولم ، سزه اوامرم بکا چپارز کلزسکز . زبرا

بن عقلمجه ایکی طرفدن مساعده اوللی . برآدمک برینه واروبده آتی قیزدیروب کوکره تمکه اوغراشمالی .

هله بز ایکیز دنیا حالی بیلنلر ایزنجه کیده رز ، محاشات ومدارانی الدن قومرز . پندزه وسوسه

قیصقاج کیروبده کدورت ایراث ایتز . بن صدافتندن امین اواقی سزه کافیدر . بنده سزله امنیم وفی .

هله کورورسکز . . . آچام آغا ؟ سزه نه اولوبور ؟

چهره کز بوزولدی برحال اولدی .

عوض آغا — باشمه بخار چیقوبوردی . بیلم نه حال اولدی ؟

زیباخانم — بوکونلرده چوق کیشی به اولاغاندیر . اما دوکونزدن صوکره کچر . خدایه امانت ، بن

کیدیم . شوآرقده کی پرتیری آتقی ایچون آدجه انواب پیدالامه جان آتورم . بورادن طوغری چارشویه واروب لازم اولان اشیای آ لور اصنافی سزه کوندیرم .

مستجب چلبی — وای عوض آغا ! سزی حالا بوراده بولدینه ممنون اولدم . بر قویوچی به راست کلدیم . سزک زوجه کزه هدیه ایتک ایچون بر بوزوک آرادینه کیزی ایشتمش . سزه توصیه ایتیمی یک رجا ایتدی . آنده بی نظیر برالماس وار ایش افندم .

عوض آغا — آجام شیمیدی نه حاجت . مجله سی یوقدریا !

مستجب چلبی — ناصل مجله سی یوقدر ! بونه دیک ساطنام ! اظهار ایتدیکیز شتاب ورغبت نه اولدی ، مبی تمام واشتایچه اولدی ؟

عوض آغا — آمان مستجب چلبی ! اوله ایتک خصوصنده بکا شمدیک بعضی ایچیه وسوسه لعارض اولدی . ایش ایلری وار سده شونی کونکندن بر آراشدیروب قاریشدمرق ، اوتی سنی بریسی فکر ایتک ایسترم . برده دون کیجه دوش کوردم ، شمدی خاطریمه کلدی . آتک تعیری ایتیر . سز بیایورسکزکه ، رویا غیبک آینه سیدر ، باشمه کلاجک شیرک هیمی آنده کشف اولور . بن کویا برکیده ایم . دکرده قانیابوب کوکه چقار . دالفرک چیرندیسله کویا بن

مستجب چلبی — آمان افندیم ، برنام وار . شمدیلک سزی دیکلیم . رویا تعیرنده هیچ سر رشته یوقدر . ناهل مباحه سته کلنجه : سزک حکیم وادب ایکی قوگورکوز وار . ایسته دیککیز قادار مباحه به کیریورلر . مذهب حکیمانه لری متغیر اولدیفندق آنارک مختلف ومتباین رأیلری سزه طالمه ایده بیایورسکز . بنده کز جان مرخص اولیم . خدایه امانت افندیم !

عوض آغا — حق واردر . وارام براز شو حکیمارله قونوشوب مشورت ایدیم . بولوندیم مراقدن قورتولوب ترددده قالییم .

اوچنجی مجلس

استاد ثانی (کادی یره دونوب خطاب ایدر) — هایدی دوستم ! هایدی بیقیل . سن بری ادیبین . آداب مباحه دن بیخبر ، حقیقه هترده بی عمر برجاهاسین . اوله اجهلسینکه جاهلار سنی تمهیل ایدر . بلکه بر اجهلسینکه بیضه برومارفدن تعزیر وقرع ایلرطرد وتعبیده مستحق بر دردرسین !

عوض آغا — ها ایسته تمام ! حکیمارک بریسی کادی .

استاد ثانی — اوت سکا براهین قویه ایلر اثبات ایدرم که ، سکا حکیم الحکما مولانا ارستطالسه وپوتون ممکن ومنصور اولان انواع قضایا وبرایو قیاسات واشکال ایلر و منطقون افندیلرک ارای مقنعه متقه سیله

کون کی ظاهر وعیان ایدرم که سن برجاهاسین ، اجهلسین ، جاهل ومتجاهل ومستجهلسین ، ای بیخبر !

عوض آغا — بس بالی بری یله غوغا نزاع ایتش اوله . افندم بن ...

استاد ثانی — سنی متجاسر ! سنی متکابر ! سن مباحه به قاریشورسین ؟ مقایسه به کیریشورسینده حال عقل و قیاسک اساس واصولنی بیلدرسین ، آمتکامل ! ای احق من غیطان ، ای اظلم من حظللم الکهلان !

عوض آغا — داریلش ، حدتشدن کوزینی دومان یوروش ، بی کورسته مانع اولیور . افندم یاها ! بن ...

استاد ثانی — ملک وسیمه حکمت و فیای فسیحه فلسفینده سنک بو قیاسک سرتاسر محدود اولور ، آ نانا ! قبیح و فسیح ! طریخ ! عوض آغا — یک دارلنه شلر که کوزلری قارارش . یاها افندم ! باق سکا افندم ، بن ...

استاد ثانی — ای غریقیم ضلال ! ای مغل سم سفسطه وخیال ! اصم وایکم واعما ، ضریر ، جریر ، شریر وادی فنا ! ای کریمه اقمسنس ! عوض آغا — افندم خواجه حکیم بارکالار کزی اوپریم .

استاد ثانی — بر خوردار اول قوگور !

عوض آغا — مجبای افندم سزه استاد ثانی — اوت ! بویاندکوک بولسز سوز ندر ، بیایورمیسین ؟ بورقضیه بطلادر ها ! ایسته بوقادار !

عوض آغا — بن افندم سزه

استاد ثانی — کبراک باطل ، صغراک عامل ، نتیجه ک قائل . ایسته بوقادار !

عوض آغا — بن سزه ...

استاد ثانی — چانلارم ، سنیده باطلاتیرمده ینیه دیدکوکلی تسلیم ایتیم ، آ ابوالخیش ! قویده مرکمک صوک قطره سی اراقه اولونجه به قدر ادعادن دورمام . ایسته بوقادار !

عوض آغا — اولور کی سزه

استاد ثانی — اوت ! اوت ! سوزیمی اثبات واقامه ایدرم . بالایادی الارجال بالبحر والنفروالجنکال ایسته بوقادار !

عوض آغا — یاها ، خواجه ارستطالس ! نه اولدی ؟ بویه دارغناغه نه باعث اولدی ؟ بیلهلم . استاد ثانی — آه ، آه ! بر یوزنده الکفراقلو وبلکه الک حقو بر مطلبدرکه باعث حدت و غضب اواشدر .

عوض آغا — جانم یک کوزل امان نه اولدی ؟ استاد ثانی — دهان نه اوله جق ! آ اخوان باصفا ! جاهلاک بری برقضیه باطله اقامه سته قانقدی . برقضیه که هم مدهش ، هم مبهث ، هم محیط ، هم مستکرمه ، هم مبرا !

غوض آغا — یا اوله یی ! ای عجبا نه ایدی ؟ نه دیدی ؟

استاد ثانی — آ عوض آغا ! زمانه ده هرشی زیر وزیر ، کیشی کیشیدن بیخبر ، هپ کیر ودار وکروجر ! عالم عموما ضلاله دوشدی ، زیردستان بی وعصیانیه انوما کله برر حکمران زیر دست پر آزار ! کسنده پروا قالدی ، طغیان عالمیان دهشت آمیز ، تصدیات جهال فتنه انکیز ! ناظم نظام امور جمهور وقاصر لجام اهل شر وشور مقامنه منصوب بولنان ضابطان بلده وحاکمان اولکه حیلرندن اولسونلر وغصه دن جانلرین هدره ویرسونلر که بوچکازرزالته وهضم اولاز شفاوته رضا وبرلر ، برآن مساعده وزیر وتشکیلدن طرفه العین مسامحه ایدرلر !

عوض آغا — امان افندم نه اولدی ؟

استاد ثانی — داها نه اوله جق ای یاران باوفا ! انسانیت آلدن کیتدی ، بشریت حروایتندن قانز اولدی ، حیا قالدی ، پنددی . بو بر قبیح کار دکلی ؟ بو انتقام سهای وغضب لدنی دعوت اغزی ؟ اوستمه ظلم یاغزمی ؟ جانلر دایالوب ، عقللر طاق و تحمل کتیریری که علنا جرأت ایدوب علی الملامه کلاهک هیئت دیسونلر !

عوض آغا — ناصل ! ناصل ! امان ناصل !

استاد ثانی — یا ... کلاهک هیئت دیسونلر . ظالملر اوتاناسینلر ، چکیمه سینلر ! بن چند دفعه بلکه دهها زیاده ادعا واشبات ایتدیم که کلاهک صورتی دیملی ولا کلاهک هیئت ... زیرا هیئت ایلر صورت تعبیرلرینک میاننده شوقرق جاریدرکه ، هیئت اجسام ذوی الارواحک تشکل طاهری وخرجیسته وضورت ، اجسام بی ارواحک تشکلات طاهره معینه سته اطلاق اولنور . ایدی کلاه بر جسم غیر لطیف بر وجودر : اوله ایسه کلاهک صورتی دیملی ، هیئت دیملی . (کادی طرفه خطاب ایدر) ، یا ، آ ایلله اذعان ! خطاب شانکندن اولیان مدبر کا کوان ! بویه سوله می . استاد من ارستطالسک کیت وکیفیت بابنده محض بو تعبیر ایلر تعریفی مصرحدر .

عوض آغا — یا ... بوی ایش ! بن ایشه جهان الدن کیتدی صاندم . افندم ، خواجهم ، سز بونی افکار ایدمه یکز . بن ..

استاد ثانی — برحدت آلدی که .. خواصی غیب ایدیورم ، کندیمی بیله میورم . باصره نره ده ؟ شامه نه اولدی ؟ سامه بیچهره ؟ آه ذائقه ! آه لاسه ! سنی بی صروت بی انصاف ! اجهل من فی الارض ، اشم من برض !

عوض آغا — آمان افندم لطف ایلر یکز ، کندیکزه کلیمز ، پوره کلنزه یازیق دکلی ؟ بن سزه ..

استاد ثانی — خیش ! بکا بویه بر بطلانی ادعا ایتک حکیم ارستطالسک کندی حکم ایتدیک برمادهده اظهار واصرار وعناددر .

عوض آغا — خواجهم سز حفاوسکز ، اولخل ایدر . بن سزه ..

استاد ثانی — اما حکم قطعی محض ابله حل و فصل وحیم ابتدایی برنماده ده ..

عوض آغا — آجام حقکن وار ! اوبللی شی .
(بودنی مشرعه خطایله) اوت . خواجه حقلودر . سن
براجق ، اززل حریفین ، اوقور یازار خواجه ابله
منافشه ، مباحثه قانقشورسین . سنی کیدی سنی !
ایشته بواش اولدی ، خریف حالی کوردی .
شمی رجا ایدرم ، بی دیکلکیز : برایشده متردد
قالدم ، سزدن برصیحت آلفه کاورم . اوله کی ،
اومه برقادین آلمی قوردم . خاتون کوزله ، رعنا
پکده بکندم . بکا وارمسی ایستر . باباسوده راضی
اولوب ویریور . اما شوهانی معلوم اولان ...
قضیه دن قورقورم . بی اورکوتدیلر . بورلادرکه
کسنه آجوب واه دیمز . سز حکم ، فیلسوفسکیز .
بکا فکرکزی ییلدیرک . بواشده رایکیز ندر ؟
استاد ثانی — اوت ، کلاهک شکی تعبیری
تصدیق ایتکدن ایسه الحلافی المالمطیعه جائز قضیه
مؤلهسنی تسلیم ایلدیم . یاخود کندم براجق اولدیغی
اعتراف ایلدیم .

عوض آغا — جانی چیقیسون بویه حکیمک !
آخواجه افندی ، آوقومش ، آدمی براز دیکل !
باق سزه برساتدر سوز داییشیور . سزده هیچ
جواب یوق .

استاد ثانی — آمان عفو ابله آغا . ذهنی
برغیظ و غضب بورودی .
عوض آغا — ای افندم ، اونی آرنق براغوک .
برازده بی دیکلک .

استاد ثانی — بی نه دیه جکسکیز باقیم . حمده
نه لسان قولانه جکسکیز ؟
عوض آغا — نه لسانی ؟
استاد ثانی — اوت . یعنی نه دبلله سوبله شه
جکسکیز ؟

عوض آغا — بافکدی نه دبلله ایش ! نه دبل
اولاجق ، ایشته آغزمنده کی دبل . قومشونک کنی
قولانه جق دکل یا .

استاد ثانی — جام اوله دکل . نه لسان ،
یعنی نه لغت ، هانکی لهجه . عربجه می سوبله جکسکیز ؟
عوض آغا — خایر .

استاد ثانی — فارسی می ؟

عوض آغا — خایر !

استاد ثانی — عبرانی می ؟

عوض آغا — خایر !

استاد ثانی — سریانی ؟

عوض آغا — خایر !

استاد ثانی — یونانی ؟

عوض آغا — خایر !

استاد ثانی — لاتینی ؟

عوض آغا — خایر !

استاد ثانی — فرانسزجه می ؟

عوض آغا — خایر !

استاد ثانی — انکیزجه می ؟

عوض آغا — خایر !

استاد ثانی — منسه جه ، ایتالیانجه ، رومجه ،
ارمنجه ، هندوجه ؟

عوض آغا — خایر جام ! خایر ! خایر !
ایشته تورکجه سوبله شیورزیا . تورکجه سوبلرم .

استاد ثانی — ای بیکی تورکجه اولسون جام .
چونکه تورکجه سوبله جکسکین ، بری طرفه کیچ .
زرا یوقولاق السنه قدیمه وعلیه مخصوصدر .
اوبر قولاق ، السنه عادیه وزبان مادر زادی به
میندر .

عوض آغا — اوله ایسه چاندق . آمان بو
ادملرک تکلانی ! بوزلرک یاننده بیک رسم و تشریفات
صایلی .

استاد ثانی — نه ایستورسکیز بیورک باقیم .
عوض آغا — افندم برمشکلم وار ، اونی
داییشاجم .

استاد ثانی — ها ! ها ! بیلدم . البته برمشکل
حکمت مسئله سیدر .

عوض آغا — خایر افندم ، بن ..

استاد ثانی — آکلادم . جوهر ابله عرض
ذات حقننده تعبیرات مترادفه میدر ، مشتهر میدر ؟
آنی بیلمک استرسکیز .

عوض آغا — خایر او دکل . بن ...

استاد ثانی — خی ... بیلدم ! منطق فن میدر
یوقسه علم میدر ؟ بونی صوراجقسکیز .

عوض آغا — خایر ! ای افندم بن ...

استاد ثانی — ها ... بیلدم . منطق موضوعی
اعمال ثننه ذهنیه میدر یوقسه یالکر ثننه اعمال مجتبه
هنایمیدر ؟ بوراسنی آکلایه جقسکیز .

عوض آغا — یوق .. بن

استاد ثانی — بیلدم ، بیلدم . عقول مشرعه
قاریشدر اراجقسکیز .

عوض آغا — یوق ، یوق جام . بنده کز ..
استاد ثانی — نتیجه قیاسک اصلندن میدر ،
فرعیمیدر ؟ بوراسنی ...

عوض آغا — آخ یوق . بن سزه
استاد ثانی — خیر محض استعداددغی ، یوقسه
ادرا کدغی ؟

عوض آغا — اوف دکل او . بن ..
استاد ثانی — حسنات غایات ابله متناسبی
یوقسه دکل ؟

عوض آغا — دکل ایشته ، دکل ...

استاد ثانی — غایت بزه وجود محضیه می ،
یوقسه وجوب غرضی ابله مؤثر اولور ؟

عوض آغا — دکل ، دکل ، اوده دکل !
تا کر لایفوک ویرسون ، دکل !

استاد ثانی — یا ندر ، کوزم سوبله سکا !
ذهنوکده کنی بن نه بیله می ، مراموکی بیان ایسه کیا !

عوض آغا — آخواجم ، سوبلیه حکم اما
سزدیکله می که معلوم اولسون . دیه حکم ایش شودرکه :
بن اولمک ایسترم ، خاتون کوزله (ایکسی بردن سوبلر)
رعنا ، پکده بکندم ، باباسندن ایستدم ، اما قورقارم که .

استاد ثانی — نطق انسانه افکار بی بیان ایون
اعطا اولمشدر . وافکار ، اشیا نکل تصورلری اولدی
مثلا ؛ کلات دخی بزم افکارم رسم و تشکیلی اولفدن
ناشی ... (عوض خواجه نکل اغیری تکرار تکرار طوتار)
آنجی بو تصاویر دیگر تصورلردن شو جهته مبین
ومتغیردرکه دیگر تصویرلر هر زمانده وهر مکانده
اصللرندن مغترق ومنفرد اولوب خالوکه تصویر کلرم
اصلی جامع وحاوی چونکه حقیقته بو تصویر
اصل فکرک برعلامت ظاهره ابله محض بر ابرازی
دیک اولور . بناء علی هذا ذهنلرندن حسن نظام
ابله تفکر ایدلرک هب حسن نطق وابلغ النظام ابله
سوبلری اشبو مناسبتک مقتضیات مسلمه سندندر .
ایشته سزده فکرکزی کلامکزه هان بیان بیوروک که
کلام علایم ووسائلک الک فصیح وبلغ وبلغیدر .

عوض آغا — لعنت اوفورسز کوه زهه !
استاد ثانی — الکلام صفت المشکلم .. اوت ،

کلام روحک آلت لاسه سی ونظر تحقیق استقصا سیدر .
کلام ، ترجمان قلب وعکس حواس روح ووجدان !
اوت ! کلام ، برصراآت صادقدرکه افرادک سرابر
مکونونه سنی صافیجه بزه ناطقدر . ای .. مادام که
تفکر وتکلم خاصه لری مجتعماً سنده واقع ومتواری
بولمشدر ، نطق استعمال ابله افکاروکی بکا بیان
ایتمکدن امتناعک نهدن ناشی مترتب اولمشدر ؟

عوض آغا — ایشته اوله ایدیورم ، همده
دها سوبلیه حکم اما خواجه دیکلیمورسکیز .

استاد ثانی — دیکلرم هان سوبله .

عوض آغا — ایشته خواجه افندی ، دیورم
که ..

استاد ثانی — اما قیصه طوت . خبر الکلام
ماقل ودل .

عوض آغا — اوت ..

استاد ثانی — تطویل کلامه ، اطنا به دوشمکدن
اجتناب ابله ها !

عوض آغا — اوت ، بن ..

استاد ثانی — نطقک برضرب مثل جمیری کبی
صورتده موج ، معنده دراز کس .

عوض آغا — بن سزه ..

استاد ثانی — اوله دور ودراز تطاولدن
سوزی دورادور اطالیدن احتراز ابله ها !

(عوض آغا یردن طاش آلوب خواجه آتار) وای ! بیان
حال وافاده فی البال ابله جک برده داریلورمیسک !
سنده برسرسم با ولسین . بکا کلاهک هیاتی دبه لی
دیودعوا ایدن بی ادب کستاخدن پدتر وبرتر برایت
دربدرسین ! سکا هر تصادف واتفاقده وهر مجلس
مباحثه وشقاوده دلائل مقنعه وبراهین شافی مسکنه
وفضایای قطعیه فاطمه ابله اثبات ایدرم که سن مضایده

نبال اقلیمیری

صابا ، چقمقاز بولاردن ،
دونه چلی قولاردن
کیدن واریر بو بورده .
ایچ چکن قورولرک ،
بلالاشن سورلرک
برله شیر سسی بورده .
*

قالقش کوکالر شاخه :
هرنشده قهقهه ،
هرالم ساز بکزی ...

بعضی مجزون ، بعضی شن ،
آغلاشان ، بلالاشن
پیکارلر بورده کیزی .
*

یاسمین صباحرلی
روزکارلرک آهارلی
بر نفسده زهیرلر .
هرآشام بیک کل یاقار ،
آی یوکسه لجه آقار
منکشدن نهرلر ...

علی ممتاز

برباطل بطلال ، جاهل محوال مسخره سین و مستقلده ده
مسخره اولاجسین . بن ایسه اوتنه دیری و بوندن
ضوکره فیه قههین نقل و عقل ، خواجه استاد ثانی ،
مرد باکال هوش کافی .. آدم بادرایت ولیاقت
شاقی ..

عوض آغا — آمان نه کوه زه ، نه باتلاق
کورولک !

استاد ثانی — انسان کامل فی کل العلوم الاکلیه
والعالیه ، غوث واصل والحکیمه والطبیعه والسیاسه .
عوض آغا — ده سوله ، ده سوله !
استاد ثانی (مساعدن سوله یوردانه کلیر کیدر)
کافه اصول وفصولده علامه علما ، قاطبه نصوص
وفصوصده غبطه کلین ادبا ! باهر فاخر ، متبخر
تاریخ وادبیات .. فرزانه میدان نحو وشعر ! عالم
فنون بحث ونجم وطلب وجفر ! پهلوان وغای ریاضی
ورصد .. غواص متجاسر تشریح وکیما وسمیما
ومومیما . قارع مقارع ابواب ومکتوبات وغیب
خفا یا ..

عوض آغا — خاق دیگلر سوله برحکیم
جهنمه ! اما بکا دیمشدردی که او خواجه ارسطاللس
بر یاراماز کوه زه در دیو . باری وارام اوبری
بولام . بلکه اوده ما ملایم عقلاو ، ده کامل وقور
اوله . یا هو ! دق ! دق ! یا هو !

سوی کلچک نسخه ده

احمد رفیق یاسا

بر عنایت

بردور قور آرقداشم شو حکمانی آکلندی :

— بعضاً انسانک حیائنده رؤیاده کورمش کی
بروقمه اولیور ، اوله که اووقه نیک بلیک صبیح اولوب
اولادینده تردد ایدم چک قادر اونوتیور ، خطلری
ذهننده سینلور ، فقط برآن کلور که بریرینه ایکنه
باطمش کی برصیزی ایله اووقه یی دوشونیدور ،
خاطر لیه میور ، فقط اوایکنه قلبه صابی ، سیرلانیدور ،
خسته لی ، اضطراب ، اولوم .. بوتون بونلرک
بیک برشکلی کوردن ، قلی عاداتا ناصیرلاشم ، برآدم
ایچون بویه دوشونمک برآز خوف اولیور ، دگی ؟
یوق .. هیچده اوله دکل !

۳۳۲ده بر منزل خسته خانگی سرطیبیدم . اوراده
زمانک ، موقمک ایچی بیچی صیقشدرمش ، بنده
بالجیوریه معتمده کیلری قاصوب قاووریوردم . اردو ،
تضرلر ، باصفیلر ، هومارله مالامال دهشتلی برحاربه
یاپیوردی ، برطرندن بوحرک سقطلادی انانلر ،
برطرندن ده اوسبرده حکم سورن ساری برخسته لک
علیل برآقادی انانلر ، بیکارجه بدی . هیسنی اداره ایتک ،
اونلر یتشمک ایچون صیتی برآدره لازمدی . بتون
آرقداشلم ، اک سوک طاقتمزله چالیشیور ، بویارابه
قدرتمزک یتدیکی قدر مرهم اولم چالایوردی .

بو قادر مهم ایشلر آرمسند اوله اوفق تفک حلالر
اولیوردی که انسان برآز کهوشک داورانده سوکلی
باشارامیه جقدی . هرکون صمیمه آرایه لری ، یایلیر ،
قاغیلر سوک کلز برقافله شککنده یارالی ، خسته
طاشوردی . بزبربارجه کندنی طوبایاوب ایله شلری
هان چابوق طابورچی ایدیور ، ده ا ندای یه
احتیاجی اولانلری ده ده ا کرلره کوندریوردی .
ذاتاً بزم خسته خانه من دردیجی مرهله بدی . کلنلر
اک آشاقی اون کونلرک برول آلمش کیمسهردی .
شمدی نفسه قارشى معترقم که ، بر بارجه خشینم ،
وهان هیچ برشی طابییوردم . رجا ، بیسان حال
هیسنه استناسمز قولاغم طیقایدی ، بویه اولمسه بدی
اولازدی که .. اردو قوماندانی ، منزل مفتشی آتش
پوسکورپیورلردی . هان ای اولانلری طابورچی
ایک دیه امر امر اوستنه .. باطبع بوآره لی بعض
وقعه لره اولیور دکلدی . ایسته اونلردن بری :

برکون صبیح ویزینه یی یتشم ، اوکله یکی
وقتیکلرک اوطلمده اوطوریوردم : قلم وورلدی ،
کیریکز ، دیدم . آرقداشلردن بری صاندم ، باقچه
بر حیرت آلدی ، چونکه بزیا باجی قاپیده کی پوسته
ایله استیدان ایتمدن کیره صردی . رسم سلاهی ایفا
ایله قارشیمده دوران انسانه برباقدم . کنج بر
عسکر دی . اولا برنفر صاندم ، سرت برطورله
نه ایستدیکی صوردم . بکا بوکون طابورچی ایدلیکی
فقط کندیستک حالا خسته اولدینی سوله دی .
مسئله یی قیعه کسمک لازمدی : « دوقورلر سنک

منظومه

اصفهان

علی ممتاز

افکنده آچارکن آلودن کلر
هر آقسام اصفهان دردی کوکلر
کی بوچراقی دوبار دیرندن .

برحزین ایکلی کی یوکسه لیر
اوزمان سسلرک عکس ایدر کلر
خران نه بیلکه یی باجی لرندن .

ساعتلر حزنله ایلرله دیکه
آغیر برکابوسی آندیران کیجه
آرتدیرر روخنک دیمز یاسنی

وسرپر دالارکن شهر اویقویه
اسن روزکارلر ، اورده رهن صوبه
صوکمز کلر ییک رایجه سنی .

احمد محمدی

خسته اولوب اولادینی ده ا بیلیرلر . برشییک
یوقش که سنی طابورچی ایتشلر . جواب ویره جکدی ؛
میدان ویرمادن : « برشییک یوق .. ماهه صاغلا سسک .
وظیفه باشنه ، مادام که طابورچی ایدلشک . طوغرو
مرکز قوماندانلر .. سوکرا قانونله بوللامر ها !
اوله ایسه آرش .. »

سلاهی ویردی . وآرقه سنی دونه زک قابوی
آچدی . کیدی . نده اوکله یکی بکلمیه باشلام .

برهفته قادر مکره ایدی . منزل مفتشیه منطقه
مفتشی خسته خانگی نفتیشه کلچکار دی . اطرافه
برکوز کزدیرمک ایچون بوتون قوغوشلری دولاشیور .
دم . یارالی ضابطان قوغوشلری کزوب دولاشدقدن
سوکره کیریمه جکارنی بیلدیکم حالده برکرده
خسته لر قفوشنه باقی ایسته دم . ایچری کیردم .
هیسنک یاناقلرینه ، طبله لرینه ، اکسیک کدیگلرینه
باقیوردم . قاریولاردن بریک ایچنه باقلم ویکدم .
دیگر یانانلر باقیورکن ذهنم برآز اوکی قازوله ده اونک
ایچنده یانان خسته ده ایدی . بوکنج ، تویسز چو جوغی
بن زرده کوردم ؟ دیبه کندی کندی صوریوردم .
بو طانیق برچهره ایدی . کیم ؟ کیم ؟ دیرکن یاعده
دولاشان دوقتوره صوردم . خسته لغی سوله دی .
سرخدمه ده « یارالی قفوشندن طابورچی اولمشدی .
خسته لاش ، مرکزدن بولادیلر . » دجه ذهنده کی
بولوط داغلدی . برهفته اول اودامه کلن کنجیدی .
نفتیش اولدی یتندی ، ینه هرکونکی کورولتیلی
حیاتلرک ایچنده بوغوشوب دوریوردی . فقط کونده
برقاچ دفعه اوچو جوق کوزلک اوکله کلور ، ذهنم
هیچ سببسز اونکله مشغول اولیوردی ...

برآقسام پوسته انده برسوری مکتوبه کلدی .
ایچنده بر دانه تمهدلی واردی .. کاغدی امضالادم ،